

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 10.

Lokakuu.

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.

Vastaava.

Toim. sihteeri.

1909

XIV:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Kust. Killinen. — Naistovereilleni. — Sopiva ammatti. — Kirjeitä kuuromykkäiltä. — Tietoja kotimaasta. — Tietoja muilta mailta. — Ilmoituksia.

Kust. Killinen.

Niinkuin leh-
temme viime
numerossa jo
lyhyesti ker-
roimme täytti
Kuopion k.m.
koulun johtaja
Kust. Killinen
syyskuun 7 p.
60 vuotta. Var-
maan monet
Kuopion kou-
lun entiset op-
pilaat hämmäs-
tyivät lukies-
saan, että joh-

tajansa jo on
ehtinyt niin kor-
keaan ikään.
Kun näkee hä-
net työssään
kasvavan nuo-
ren km.-polven
keskellä Kuo-
pion koulussa,
niin ei todella
uskoisi, että tuo
leikillinen, iloi-
nen, nuoren nä-
köinen mies on
jo sivuuttanut
60 ikävuotta.

Runsaasti on johtaja Killiselle annettu voimia ja työkykyä. Nuoruuden reippaudella näkyy hän vielä toimivan elämän tehtäväs-
sään.

Johtaja K. on syntynyt Isossa Kyrössä $\frac{7}{9}$ 1849. Nuoruudessaan kävi K. Jyväskylän seminaarin ja oli sieltä päästyään kansakoulunopettajana vähän aikaa. Sitten rupesi hän km.-opettajaksi ja pääsi v. 1879 Kuopion km.-koulun johtajaksi. Useita opintomatkoja on hän tehnyt ulkomaille tutkiakseen siellä km:n opetusta ja on sitten täällä kotimaassa toteuttanut siellä saamiaan havainnoita. Painosta on johtaja K. toimittanut useita kirjoja, m. m. »100 pientä kertomusta kuuromykillä», »Äidinkielen oppikirja kuuromykillä», »Alkusanat kuuromyökkäin opetusta varten» y. m. »Aistivalliskoulujen lehden» perustamiseen ja toimitukseen on hän myös ottanut osaa. Sen lisäksi toimii johtaja K. myös monilla muilla aloilla: on ollut Kuopion kaupungin edustajana useilla valtiopäivillä, Kuopion kaupungin valtuuston puheenjohtajana vuodesta 1902, on ollut perustamassa Kuopion yhteiskoulua, Lankeevatautisten parantolaa, Pohjois-Savon kansanopistoa, sekä esiintynyt runoilijana ja kirjailijana. Johtaja Killisellä on siis monipuolinen ja runsas elämäntyö takanaan ja toivomme hänelle annettavan vielä paljon voimia sitä jatkaakseen!

Johtajan syntymäpäivää vietettiin Kuopion koululla juhlallisesti. Edellisenä iltana kokoontuivat koulun oppilaat »salaa» saunakamariin sitomaan seppeleitä ja laittamaan kukka-koristuksia. Syntymäpäivän aamulla hyvin varhain menivät oppilaat koululle ja ripustivat seppeleensä johtajan portaille ja koristivat portaat hyvin kauniiksi seppeleillä ja kukilla. Kun kaikki oli valmista tuli torvisoittokunta soitolla herättämään johtajaa. Kello 8 tulivat opettajat, oppilaat ja palvelijat koululle juhlapuvuissa. Kun johtaja tuli rukouksella alkamaan päivän työtä kaikuivat jo virren säveleet häntä vastaan. Rukouksen jälkeen piti opettajatar N. Helsingius puheen johtajalle ja onnitteli häntä siitä, että hän niin pitkän ja tärkeäarvoisen päivätyön on saanut suorittaa Suomen km. opetuksen alalla. Sitten oppilaat huusivat »eläköön!»! Kaksi pikku km. kantoivat kukkakorin johtajalle ja eräs 8 luokan oppilas toi vielä toisen kukkalaitteen sekä lausui hänelle oppilasten onnittelut. Johtaja piti puheen ja kiitti opettajia ja oppilaita kaikesta.

Naistovereilleni.

Täten saan kunnian ensi kerran kirjoittaa omaan lehteenne ja rohkeasti huomauttaa km. yhdistyksen naisjäseniä eräästä epäkohdasta, mikä on haitaksi km. yhdistykselle ja sen valvojille.

Täällä Helsingin km. yhdistyksessä ollessani jonkun aikaa olen tullut siihen päätökseen, että ei sen jäsenet ole tulleet ajatelleeksi, miksi meillä on km. yhdistys ja mikä tarkoitus sillä on?

Meillä on km. yhdistys sitä varten, että me emme voi luonnollisesta syystä ottaa osaa kuulevien rientoihin. Km. yhdistyksen tarkoituksena on »sopivalla tavalla valvoa km:n sekä henkistä, että aineellista vaurastumista ja sivistyttää heitä kaikellailla hyödyllisillä puheilla, kertomuksilla, esitelmillä y. m. ja olla toinen toisilleen avuksi» niinkuin km. yhdistyksen säännöissä on lausuttu.

Mutta huomаткаapa toverit ja katsokaamme taaksepäin olemmeko me täyttäneet velvollisuuksiamme yhdistystämme kohtaan ja miten olemme siellä kuluttaneet kalliit hetket, jotka eivät palaa enää koskaan takaisin? Emme ole velvollisuuksiamme oikein täyttäneet, varsinkaan me naiset. Kyllä käsittöitä olemme väliin tehneet sen hyväksi, vaan emme mitään henkistä työtä. Olemme istuneet mykkinä kädet ristissä, kun puheenjohtajamme ja muut ovat jauhaneet päähämme kaikellaisia hyödyllisiä tietoja. Olemme saaneet heiltä itse oppia jotakin, vaan emme puolestamme ole niitä tiedon muruja toisillemme jakaneet. Ei hän yksin jaksa toimia sen hyväksi, vaan meidän on tultava hänelle avuksi. Kun hän meille tiedon siemeniä kylvää, näkeekö hän sen sitten hedelmiä kantavan, kun me istumme vaan mykkinä kädet ristissä? Ei, vaan hän luulee olevan mahdotonta päästä valoa kohti ja se tuottaa hänelle katkeraa mieltä ja mieliharmia, kun näkee että hänen työnsä ei ole ollut meille hyödyksi. Nouskaamme siis velttouden kableista ja lietsokaamme intoa sydämiimme pyrkiäksemme eteenpäin valoa kohti, sillä muuten luulisi että ei naisella ole järkeä mitään tehdä yhdistyksen hyväksi. Näyttäkäämme, että on meillä järki niinkuin pojillakin. — Olkoon siis meidän

tunnussananamme: Mekin omilta juuriltamme valoa kohti ponnistamme!

Eräs sen yhdist. naisjäsenistä.

Sopiva ammatti.

Kesälomalla matkustelin monessa paikassa maalla tervehtiäkseni sukulaisiani. Sain olla poissa tehtaan työstä ja levätä yhden kuukauden heidän luonansa. Sain hengittää raitista ilmaa maalla. Onhan maalla paljon terveellisempi kuin kaupungissa. Eräänä päivänä tahdoin taas kävellä katsomaan maisemaa eli luontoa. Kuljin metsän läpi, huomasin siellä olevan järven, joka oli hyvin tyyni ja lapset soutelivat pienillä veneillä. Silloin katselin iloisilla silmilläni järven ympäristöä. Myös järven rannalla sijaitsi iso nahkatehdas. Rannalla tehtaan vieressä miehet huuh-toivat ahkerasti isoja nahkoja vedellä ja panivat sitten ne nuorille kuivamaan. Oli raskasta työtä. Kuitenkin uskalsin mennä nahkatehtaan katsomaan uteliaasti mitä miehet tekevät siellä. Ihmettelin katsellessani: kuka keksi keinot millä nahkuri tekee sellaisia nahkatöitä y. m. Itse kysyin nahkurilta: kuinka jaksatte, kun on niin raskasta työtä? Hän vastasi: kyllä voin hyvin ja teen hyvin töitani. Hän sanoi myös: nahkurin työ on hyvin terveellistä, samoin kuin muutkin työt. Silloin ihmettelin taas ja sanoin: no nahkuri on niin väkevä mies, kuin karhu. Hän oli ystävällinen minua kohtaan. Oli oikein hauskaa, kun tapasin tämän nahkurin ja tehtaan, jossa oli paljon koneita. Ei kukaan ole kuuromykistä miehistä nahkurina. Kyllä muistan, että yksi kuuromykkä poika oli oppinut nahkurin ammattia harjoittamaan Mikkelissä isossa nahkatehtaassa. Mutta hän meni pois tyytymättömänä raskaaseen työhön. Hän meni Helsinkiin etsimään työtä, mutta hän ei saanut isoon aikaan mitään työtä siellä. Kuulin, että ihmiset nauroivat ja kysyivät: minkätähden hän luuli, että hän voi Helsingissä pääkaupungissa olla rikas ja komea? Kyllä voi Helsingissä tulla köyhäksi ja kerjäläiseksikin, jos ei saa työtä isoon aikaan. Siis on parempi olla maalla, kun saa asua omassa kodissa.

Ruvetkaa kuuromykät miehet nyt oppimaan nahkurin ammattia! On hyvin terveellistä olla työssä nahkatehtaissa. Jos olet oppinut tekemään sellaisia nahkatöitä, niin voit tulla nahkuriksi eli nahkurimestariksi. Älkää olko tyytymättömiä raskaisiin töihin, sillä ne pitävät ihmisruumiin voimakkaana ja terveenä. Jos lehdessä ilmoitetaan, että joku poika tulee vastedes nahkuriksi, niin kyllä voin tulla hänen luokseen katsomaan uteliaasti, millä tavalla hän tekee töitä tehtaassa maalla tahi kaupungeissa.

Näin tuumaili

Eräs nahkurin tytär.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Kangasala, Vaivastalo ¹²/_s.

Nyt rohkenen kirjoittaa ensimmäisen kerran kuuromyökkäin lehteen. Olen syntynyt Kangasalan pappilan torpassa 26 p. helmikuuta 1855. Olen ollut kuuleva lapsi, vaan 7 vuoden vanhana tuli vilutauti. Olin sairaana monta viikkoa, sitte tulin kuuroksi, nyt ei kuulu enää mitään ääntä, eikä lääkäri voinut parantaa. Sitte tulin 10 vuoden vanhaksi. Isäni vei hevosella Turun kuuromyökkäin koulun. Ikävä siellä oli alussa. Yksi päivä pakenin koulusta, mutta pian minut tuotiin takasin kouluun. Sitte loppui ikävä ja koulu muuttui pian hauskaksi kun johtaja, pastori Alopaus kovin hyväili minua. Koulua olen käynyt 6 vuotta. Sain päästötodistuksen. Olin isäni kotona ensin, vaan tuli ikävä, kun kouluni lopetin. Pyysin vielä päästä seitsemänneksi vuodeksi km. kouluun ja meinasin sitte jäädä suutarin oppilaaksi. En viitsinytkään tulla suutariksi, vaan lähdin isäni kotiin maatöihin ja olin kotona monta vuotta. Kun tulin noin 25 vuoden vanhaksi lähdin toiseen torppaan palvelukseen maatöihin. Palvelin siinä 5 vuotta, ja taas kolmannessa torpassa 5 vuotta. Kovin hyvänä pidettiin. Olin ahkera. Sitte rupesin naimiseen kuulevan tyttären kanssa. Kirkkoherra Vallenius vihki minut; silloin ei ollut vielä km. matkapappia, vaan nyt on. Ostin itselleni huoneen. Kymmenen vuoden kuluttua tuli vaimoni sairaaksi ja vietiin vaivastaloon paranemaan. Kyllä hän parani ja pääsi omaan kotiin, mutta taas vähän ajan päästä tuli toisen kerran sairaaksi ja sitte taas vietiin vaivastaloon sekä minut että vaimoni ja 4 lastamme. Vähän aikaa oli vaimoni halvattuna ja

kuoli. Ikävä oli. Jäin 4 lapsen kanssa suremaan. Nyt eivät lapset ole enää vaivastalossa, vaan muilla vierailla ihmisillä kasvatettavina ja itse olen vielä vaivastalossa. Tarvitsee tehdä työtä lasteni hyväksi niin kauvan kun he tulevat 15 vuoden vanhoiksi. Ei minulla ole täällä ikävää. Täällä köyhäin talossa on Jesus kanssani. Aina muistan hänet ja rukoilen. En tiedä koska pois pääsen täältä. Jumala itse sen tietää. Kyllä hän ylhäältä katsoo tänne alas. Täällä vaivastalossa on hauska olla kun tämä on Vesijärven rannalla ja näkyy paljon saaria ja tuomi-puita. Kangasalan kirkko, pappila ja kappalaisen talo ovat vähän matkaa vaivastalosta. Akkunasta ne näkyy. Ikävä kyllä on kun ei pastori H. Nyberg useammin voi tulla Kangasalaan, vaan pääsenhän minä itse Tampereelle km. jumalanpalveluksiin. Vaivastalo ei ole pitkän matkaa asemalta.

Olen lehdissä lukenut, että kuuromykät ovat käyneet kokouksessa Tampereella kesällä 1908. Minä en voinut tulla, olen vanhanpuolinen. Kyllä minä itse osaan tehdä kaikenlaisia maatöitä ja hevosia ruokkia ja osaan puhua kuulevain ihmisten kanssa. Täällä ei ole toisia kuuromykkiä, vaan minä yksin. Muistan kuitenkin vielä hyvin km. viittomat ja sormiaakkoset kouluajoiltani. Kun lukee joka päivä hyviä kirjoja niin tieto enenee. Koittakaa tekin kaikki Suomen kuuromykät lukea. Mutta pois huonot kirjat! Mieleni nyt on iloinen kun matkapapit matkustavat km. auttamassa pimeydestä valkeuteen. Minulla on 3 kuulevaa sisarta. Kaikki ovat vaivastalon lähellä, kaikilla on oma talo. Kun minä ennen kävin koulua Turussa, niin oli pitkä matka kulkea sinne. Hevosella kun kuljettiin, niin päästiin 3 päivässä ja keväällä koulun loputtua jalkasin 5 päivää Turusta Kangasalle kävelin muiden kuuromykkäin kanssa pitkin pitäjiä ja kappelia. Ei silloin ollut rautatietä Tampereen kaupunkiin sitte vast'edes tehtiin.

I. K. Perälä.

Tietoja kotimaasta.

— **Kuuromykkäin kansainväliset urheilukilpailut.** Koska pääkaupungin lehdissä on jo puhuttu paljon Helsingin k. m. urheilukilpailuista viime syyskuun 11 p:nä, täytynee selostus tässä rajoittaa ainoastaan saavutettuihin urheilutuloksiin. Seuraavassa numerossa voidaan sitten lähemmin kertoa nykyisistä k. m. urheiluharrastuksista, urheilukilpailujen hyödystä y. m.

Tulokset olivat:

Kuulantyöntö: I. A. Jokelainen, Helsinki 10,10 m. II. O. Toukola, Tampere 9,54 m. III. J. Leivo, samoin 9,28 m. IV. A. Launis, samoin 9,09 m.

100 m. juoksu: I. A. Jokelainen 12,7 s. II. Th. Andersson Göteborg 13 s. III. S. Vuokko, Helsinki 13,3 s. IV. V. Andersson, Göteborg 13,4 s.

Pituushyppy: pistekilpailun ulkopuolella I. K. Järvinen, Turku 5,39 cm. II. A. Jokelainen 5,24 cm. III. Th. Andersson 5,19 cm. IV. J. Seppälä Turku 4,73 cm.

Korkeushyppy: I. A. Jokelainen 144 cm. II. J. Seppälä 144 cm. III. A. Nyman Helsinki 142 cm. IV. W. Andersson 140 cm.

1609 m. juoksu: I. W. Andersson 5,5 ¹/₇ s. II. David Andersson Tukholma 5,6 ¹/₉ s. III. E. Kettula Helsinki 5,23 ⁴/₅ s. IV. J. Miettinen, Imatra 5,25 ⁴/₅ s.

5000 m. juoksu: I. W. Andersson 17,51 ¹/₅ s. II. David Andersson 17,59 ¹/₅ s. III. E. Kettula 18,28 s. IV. J. Vuokko 19,35 s.

Keihäänheitto: I. Th. Andersson 36,50 m. II. N. Nygård Helsinki 35,15 m. III. J. Leivo 34,15 m. IV. O. Toukola 32,55 m.

Kiekonheitto: I. A. Jokelainen 28,70 m. II. O. Toukola 28,52 m. III. V. Eeriksson Pietarsaari 25,25 m. IV. N. Nygård 24,80 m.

50 kg. kestävyysnosto: I. N. Nygård 18 kertaa. II. O. Lindström Helsinki 9 kert. III. A. Lassila 7 kert.

Raskaiden painojen nosto: I. N. Nygård 90 ¹/₂ kg. II. O. Lindström 77 ¹/₂ kg. III. A. Lassila Tampere.

Kevytarjan paini: I. O. Wetzel, II. V. Salomaa Helsinki, III. W. Andersson.

Keskisarjan paini: I. J. Mäkilä Turku, II. N. Nygård. III. O. Toukola. IV. J. Sorsa Kuopio.

Yhteenlasketun pistesumman nojalla saivat seuraavat seurat. H:gin Kuuromyökkäin V. ja U. seura 35 pistettä.

Idrottsklubben »Surd» Göteborgissa 15 „

Tampereen K. m. urheiluseura 8 „

Turun „ „ 5 „

Idrottsklubben »Hephata» Tukholmassa 4 „

Näin ollen siirtyi komea kiertosarvi ensimmäitulle seuralle vuodeksi, viimevuotisen voittajan Göteborgilaisen »Surdin» hallusta.

Olkoon Surdin kiertosarvi yhä edelleen hyvänä innostuttajana Skandinaavian kuuromyökkäin urheiluelämässä.

— **Kuolleita.** Minulla oli sisar, jonka nimi oli *Ida Manner*. Hän oli syntynyt 24 päivä joulukuuta vuonna 1894. Kun hän oli 10 vuoden vanha, niin vanhemmat lähettivät hänet Turun kuuromykkäinkouluun. Sitä hän kävi neljä ja puoli vuotta. Viidennellä luokalla hän tuli niin kipeäksi ja heikoksi, että hänet täytyi lähettää kotiin. Hänessä oli keuhkotauti. Kun Ida matkusti kotiin, niin muutamat oppilaat antoivat kukkia hänelle ja muutamat opettajattaret antoivat myös rahaa hänelle. Kotona Ida eli muutamia kuukausia. Kun minä tulin kotiin Mikkelin koulusta toukokuussa v. 1909, niin Ida oli niin heikko, ettei hän enää jaksanut olla ylläällä, vaan makasi sängyssä. Yöllä äitini hoiti häntä. Äitini kysyi Idalta: »onko ikävä kuolla?» Ida vastasi: »ei ole ikävä. On hauska päästä taivaaseen Jeesuksen luo.» Juhannuspäivänä kello 10 aamulla Ida kuoli. 27 päivä kesäkuuta hänet haudattiin. Haudalla laulettiin virsi: Mä lähden, Jeesus, luoksesi, Henkeni sulle annan; Levolle lasken ruumiini, Sieluni kätees' kannan; Sä, rakas Herra Jeesuksen', Avajat mulle autuuden Ja paratiisin portin! — Minä panin kukkia Idan haudalle. Vanhemmilla veljillä, sisarilla ja minulla on kovin ikävä Idaa.

Aino Manner.

Mikkelin k. m. koulun seitsemännän luokan oppilas.

Syyskuun 6 p:nä kuoli kodissaan Kiuruvedellä *Fredrik Mård* ainoastaan 16 vuoden vanhana. Hän oli käynyt 7 luokkaa Kuopion kuurojen koulussa. Viime keväänä lähti hän iloisena ja tyytyväisenä kotiin, tietämättä ett'ei hän enää palaisi koulu-työhön. Tänä syksynä kun toiset oppilaat saapuivat kouluun tuli Rikin vanhemmilta sana, että poika sairastaa keuhkkokuumeetta, mutta että oli toiveita hänen parantumisestaan. Kauan kuitenkin ei kestänyt ennenkuin koulun johtajalle tuli sanoma, että Jumala oli kutsunut Rikin luoksensa.

Terveenä ollessaan oli Rikki niitä oppilaita, jotka hitaasti oppivat, mutta ollen aina rehellinen, nöyrä ja hiljainen, jätti hän hyvän muiston tovereilleen ja opettajilleen.

Atavuudella vaipui kuoleman uneen Turun kuuromykkäin koulun oppilas *Juho Heikki Savisaari* syysk. 1 p:nä 16 v. 2 kk. 12 p. vanhana. 3 vuotta sitten kuoli vainajan isä, jota hän kaipasi kovasti. Kohta Isä-vainajan hautajaisten jälkeen Juho joutui tubkarokkoon ja keuhkotulehdukseen. Muutaman kuukauden kuluttua hän tuli paremmaksi ja terveeksikin. Mutta tästä asti hän sai keuhkotaudin. Viime talvella hänen voimansa vähitellen heikontuivat. Kivun takia hän eroitettiin Turun k. m. koulusta viime helmik. 1 p:nä. Hän pääsi omaan rakkaaseen kotiinsa jossa hän vähitellen tuli yhä heikommaksi. Toukokuussa hän

joutui vuoteen omaksi, josta hän ei enää noussut. Hän ei koskaan valittanut eikä ollut tyytymättömänä kipuun ja tuskiin, vaan eli toivossa, että hän tulisi taas paremmaksi. Mutta lopuksi hän tunsi, että hänen täytyy kuolla, tyytyi Jumalan tahtoon, tyytyi tuskiinsa ja halusi päästä isänsä luokse. Vihdoin hän heitti henkensä syysk. 1 p:nä kello 8 aamulla. Kiitos Jumalalle, joka otti hänet pois kaikista kiusauksista ja pahasta maailmasta. Vainajan tomu peitettiin maan poveen syysk. 5 p:nä, jossa tilaisuudessa läsnä olivat vainajan omaiset, veli Turusta, ynnä lukuisia sukulaisia.

Hän on päässyt ihanaan autuaalliseen kotiin Jumalan luo, jossa hän saa viettää ihanaa, iloista, rauhallista elämää ijankaikkisesti.

Rakas veljeni Juho Savisaari, Jumala sinua ijankaikkisesti siunatkoon! Onnellinen olet sinä!

Vainajan veli.

Kissa puri Säkkijärven pappilassa km. palvelijaa Robert Juhonpoikaa viime kuussa. Lääkäri kutsuttiin hoitamaan haavaa. Lääkäri luuli, että kissalla oli vaarallinen tauti »vesikauhu» ja että kissan purema haava siis oli myrkyllinen ja hengenvaarallinen. Sentähden lähetettiin Robert heti Pietariin sairashuoneeseen, jossa vesikauhuisten koirien ja kissojen puremia sairaita hoidetaan. Tänä kesänä on monissa paikoissa koirissa ollut vesikauhua ja sentähden on koirilla ollut kuonokopat päässä. Joskus myös kissoilla on vesikauhua. Olkaa varovaisia koirien ja kissojen suhteen!

Matkaraha. Turun km. auttajayhdistyksen toimikunta on kokouksessaan syyskuun 1 p:nä antanut 400 markan stipendin puuseppä **T. Stenroos'ille** Turusta ammattitaidon kehittämistä varten ulkomailla.

Tietoja kuuromykistä. Frans Wikuri on muuttanut Huittisista Turkuun ja tekee työtä hra Jakobssonin puuseppäverstaassa.

Helsingistä. Nyt on Helsingin km. yhdistys jo muuttanut uuteen huoneustoonsa Rikhardinkatu 2. Sunnuntaina syyskuun 26 p. huoneusto ensi kerran avattiin jäsenille pienellä juhlallisuudella, jossa pidettiin useita puheita, seurusteltiin, juotiin teetä ja katseltiin uusia huoneita. Uusi »kotimme» on hyvin sopiva ja siistiksi laitettu kesällä maalaamalla ja paperoimalla kaikki 5 huonetta. Huoneita on: kokoussali, iso ja valoisa; ompeluseuran huone, jossa myös lastentarha pidetään; sanomalehti ja kirjasto huone; poikien veistohuone ja toimistohuone, sekä suuri eteinen. Yhdistyksemme naiset ovat rouva Nyberg'in ja neiti Heikel'in johdolla järjestäneet kaikki huoneet, neuloneet akkunaverhot, panneet astiat

kaappeihin j. n. e. Pojat ovat nostaneet ja kantaneet huonekaluja, naulanneet tauluja seinille ja järjestäneet kirjastoa. Hauskalta tuntuu olo tässä uudessa kodissa. Toivomme, että yhdistyksen jäsenet hyvin siellä viihtyisivät ja tuntisivat olevansa niinkuin kotona. Paljon, paljon parempi on kokoontua tänne omaan yhdistykseen toverien kanssa iltaa viettämään ja »kuulemaan» jotakin opettavaista esitelmää, kuin kulkea pitkin Helsingin katuja tahi istua kahviloissa, joissa ei voi mitään hyvää ja sivistävää oppia. Toivotamme onnea Helsingin km:n yhdistyksen uudelle kodille! Toivomme, että Helsingin km:t siellä saisivat monta hyödyllistä ja hauskaa hetkeä ja että työ tässä uudessa kodissa todella sivistäisi ja kehittäisi Helsingin km.

Helsingin km. ompeluseurat ovat alkaneet. Niitä pidetään joka tiistai ja perjantai iltana kl. 1/2 7. Toivomme, että km. naiset enemmän ottaisivat osaa ompeluseuraan. Nuoret tytöt eivät näy ahkerasti käyvän ompeluseuroissa. Luulisimme, että *nuoret* olisivat innokkaita auttamaan yhdistyksen työtä juuri tällä tavalla, millä voivat. Sitäpaitsi voi ompeluseurassa oppiakin lisää käsitöitä, sillä siellä tehdään hienoja käsitöitä. Terve tuloa!

Helsingin km:n voimisteluseura naisille on alkanut. Harjoitukset pidetään samassa paikassa ja samoihin aikoihin, kuin ennenkin.

Kuuromykät Tampereen ympäristöllä! Jumalanpalvelus ja H. p. ehtoollinen pidetään Tampereella lokakuun 31 päivä. Maalta tulevat km:t voivat tulla sunnuntaina aamupäivällä Kyttilän katu 8 Siiri Talvian kotiin saadakseen tarkempia tietoja. Terve tulleet ne, joille sopii ja jotka haluavat tulla!

H. N.

Huomautus ilmoittajille! Ne, jotka tahtovat ilmoittaa Kuuromykkälehdessä *kihlauksesta*, *viikkimisestä* ja *syntyneistä* pankoot kirjeessä toimitukselle maksuksi 1 m. *Kuolemanilmoitukset* maksavat 1 m. 50 p. Lähettäkää maksu aina ilmoituksen mukana.

Tilaajat, jotka eivät vielä ole maksaneet tämän vuotista tilausmaksua olkoot hyvät ja lähettäkööt maksun pian osoitteella: *Kuuromykkälehden Toimitus, Helsinki. Uusi kirkkotie 4.*

»**Kuuromykkäin Joul**u» niminen joululehti ilmestyy luultavasti tänäkin vuonna. Asiamiesten sopii jo ajoissa ruveta keräämään tilaajia. Tarkemmin ilmoitamme vast'edes tästä asiasta.

Monet Jyväskylän km. koulun entiset oppilaat ovat hämästyneet kun eivät saaneet viime keväänä toukokuussa vapaa-

lippuja matkustaakseen Jyväskylään H. p. ehtoolliselle ja jatkokursseille. Mutta viime keväänä *ei Jyväskylässä pidetty jatkokursseja* ollenkaan. Sentähden ei vapaalippuja lähetetty. Muutamat km:t ovat tätä kyselleet meiltä, sentähden tässä vastaamme heille.

Olemme saaneet useita kirjoituksia km:ltä. Ne painetaan vast'edes kun tilaa saadaan.

Tietoja muilta mailta.

Tukholman km:t Ruotsissa ovat saaneet oman papin. Tukholmassa asuu noin 500 eli 600 km. Tähän asti ei heillä ole ollut säännöllisiä jumalanpalveluksia, ei saarnoja, eikä muuta sielunhoitoa. Matkapappi on silloin tällöin käynyt puhumassa Jumalan sanaa ja muutamat opettajat ovat myös pitäneet hartaushetkiä. Nyt ovat Tukholman km:t yhtyneet eri seurakunnaksi ja ruvenneet hankkimaan oman papin, joka pitää heille säännöllisesti jumalanpalveluksia. Papikseen ovat he saaneet nuoren pastori Aksel Venner'in. Hän on innolla ryhtynyt työhönsä »hiljaisen seurakunnan» keskuudessa. Pastori on ruvennut m. m. toimittamaan pientä sanomalehteäkin »hiljaisen seurakunnan lehti». (»den tysta församlingens blad»). Siinä lehdessä on pieniä hengellisiä kirjoituksia ja kertomuksia, sekä kaikenlaisia uutisia »seurakunnasta» ja muusta hengellisestä toiminnasta km:n keskuudessa Ruotsissa. Lehti ilmestyy 1 kerta kuukaudessa. Tukholman km:t aikovat myös vastedes rakentaa oman kirkon ja ovat jo koonneet yli 5,000 mk. rahaa sitä varten (Köpenhaminassa ja Kristianiassa on jo km:llä omat kirkot). On hauska nähdä, että km:t itse haluavat saada enemmän oppia Jumalan sanaa ja toimittavat itselleen kirkkoja ja opettajia.

100 vuotta on tänä vuonna kulunut siitä, jolloin km:n opetus Ruotsinmaalla alkoi. Kesäk. 6 p. 1809 lähetettiin pyyntö Ruotsin valtiopäiville, että perustettaisiin kuuromyökkäin ja sokeain koulu Ruotsiin. Siihen pyyntöön valtiopäivät suostuivat, lupasivat rahaa ja niin perustettiin Ruotsin ensimmäinen km. sekä sokeain koulu Manillaan Tukholman kaupungin lähelle. Sen perusti etevä km:n opettaja ja ystävä P. A. Borg. Tästä koulusta on levinnyt paljon siunausta Suomenkin km:lle. Manillan esimerkki opetti km:n ystäviä Suomessa perustamaan tännekin km:n kouluja. Ensimmäinen Suomen km. koulu alkoi Porvoossa v. 1846 K. O. Malm'in toimesta; hän oli itsekin km. Hyvin monet Suomen

km:n opettajat ovat käyneet Manillassa ensin katsomassa millätavalla km. opetetaan ja sitten täällä kotimaassa ovat alkaneet levittämään tietoa ja valoa km:n sydämiin. Manillan koulu on siis tänä vuonna 100 vuoden vanha. Kunniaa vanhuksille!

Juoppous näkyy vaivaavan ulkomaillakin monia km. Juoppouden kanssa tulevat monet onnettomuudet. Tukholman lähellä tapahtui tänä kesänä seuraava surullinen tapaus. — 2 km. miestä istuivat järven rannalla yhdessä ja joivat viinaa pullosta. Toinen mies oli kovin juovuksissa. Hän hyppäsi akkia ylös, juoksi järveen ja rupesi uimaan. Vähän uituaan tuli hän taas maalle. Sitten joi hän pullon tyhjäksi. Viina loppui. Tyhjän pullon hän heitti järveen ja juoksi itse myös pullon jälestä veteen. Hän ui kauaksi. Mutta voimat loppuivat. Hän ei jaksanut enää uida ja mies painui veden alle, eikä enää noussut sieltä. Hän hukkui järveen juovuksissa. Venettä ei ollut lähellä, häntä ei saatu ylös vedestä. — Siinä taas yksi viinan uhri. Surullista on ajatella, että km. mies kuoli juovuksissa veteen.

Kerjääminen ja kuljeskeleminen näkyy myös vaivaavan km. ulkomaillakin. Tanskalaisissa lehdissä kerrotaan seuraavat tapaukset. Tukholman km. kodista karkasi eräs km. vaimo. Hän ei tahtonut olla siinä työkodissa tekemässä työtä, vaan tahtoi kulkea laiskana kerjäämässä. Viime jouluaattona oli hän mennyt Ruotsin kuninkaan linnaan ja kerjäsi rahaa kuninkaaltakin. Se oli rohkea teko. Kerjääminen on häpeällistä nuorelle ihmiselle, joka voi itse tehdä työtä ja ansaita leipänsä. — Saksanmaalla kulki viime talvena eräs km. mies kerjäämässä. Hän oli niin viisas ja kavala, että sanoi olevansa kotosin Italiasta eräästä kaupungista, joka viime vuonna maanjäristyksessä hukkui. Hän sanoi, että hän jäi rakennusten raunioihin, kivien, hiekan ja roskan alle silloin kun kaupunki paloi ja hukkui. Mutta muutamien päivien perästä ihmiset löysivät ja pelastivat hänet, kun he kaivoivat kaupungin raunioita. Km. valehteli siis. Ihmiset ymmärsivät, että hän valehteli ottivat km:n kiinni ja antoivat poliisille hänet. — Sellaiset kuljeskelevaiset ja kerjääväiset km:t häpäisevät toisten km:n kunniallisen nimen. Ikävä on, että meillä Suomessaakin on sellaisia km.

Kuuromykkäin kokous pidettiin Tanskassa Aarhus'in kaupungissa viime elokuun 8—9 p:nä. Sinne oli kokoontunut noin 175 km. Tanskan maasta. Useita esitelmää pidettiin ja keskusteltiin eräistä Tanskan km:n tärkeistä asioista.

Ranskan km:t olivat kutsuneet vieraikseen Englannin km:t viime heinäkuun 3—7 p:nä. Viime kesänä olivat Ranskan km:t

Englannissa Lontoossa vieraina. Nyt pyysivät Ranskan km:t, että Englannin toverit tulisivat Ranskaan Pariisiin kaupunkiin vieraiksi. Eräs tanskalainen km:n opettaja oli myös silloin Pariisissa ja kertoo tästä kokouksesta eli juhlasta tanskalaisessa km:n lehdessä »Smaa-blade for døvstumme». Pariisissa oli valittu suuri juhlatoimikunta, jonka piti valmistaa ja järjestää juhla, sekä ottaa englantilaiset vieraat vastaan. Tämä toimikunta oli kuitenkin ollut hyvin tottumaton, eikä osannut järjestää juhlaa. Kun Englannin ja Ranskan km:t kokoontuivat huomattiin etteivät he osanneet ymmärtää toisiaan. Ranskalaiset eivät osanneet englannin kieltä, eikä englantilaiset osanneet ranskan kieltä. He eivät voineet puhua viittaamallakaan paljon sentähden, että Englannin km:t eivät osaa viittomakieltä. — Englantilaisten joukossa oli ollut m. m. eräs km., jota sanottiin hyvin eteväksi ja viisaaksi. Hän oli ollut eräässä yksityisessä km. koulussa Lontoossa ja oppinut siellä puhumaan. Hän vastustaa viittomakieltä, eikä milloinkaan itse viittaa, ei edes osaa sormiaakkosia. Tämä herra ei osannut puhua kenenkään ranskalaisen kanssa, vaikka oli kovin viisas, eikä hän voinut puhua niitten englantilaisten tovereinsa kanssa, jotka puhuivat ainoastaan sormiaakkosilla. Sama herra oli myös niin huono huulilta lukija, että erään englantilaisen km:n opettajan täytyi usein kirjoittaa hänelle mitä tahtoi sanoa. — Sillä herralla ei siis ollut suurta hyötyä tästä kokouksesta, jonka tarkoituksena oli lähentää ja yhdistää Ranskan ja Englannin km. toistensa kanssa.

Eräänä päivänä piti olla suuri yhteinen päivällinen kaikille juhлавierailla. Mutta juhlatoimikunta oli tilannut ruokaa ainoastaan 30 hengelle ja vieraita tuli 75! Tästä tuli suuri hämmästys ja pahennus. Vieraista oli 45 englantilaista. Moni sai kääntyä ovelta takaisin.

Eräässä juhla kokouksessa piti eräs vanha Pariisin km. opettaja Dusuzeau, (hän on myös itse km.) puheen, jossa hän ehdotti, että koko maailman kaikki km:t muuttaisivat — Pariisiin ja perustaisivat siellä oman yhteiskunnan eli siirtolan, jossa eläisivät hauskaa ja onnellista elämää.

Erääksi maanantaipäiväksi oli juhlatoimikunta pyytänyt englantilaiset vieraansa käymään Pariisin museoissa (taloja, joissa on nähtävänä kaikenlaisia vanhoja tavaroita, tauluja, kuvanveistoksia, aseita y. m.). Mutta kun Pariisin museot ovat kiinni maanantaina, niin saivat juhлавieraat pitkän nenän jokaisen museon portilla ja mennä kotiinsa. Huvikseen ajoivat km:t sitten Pariisin rautatiellä, joka kulkee maan sisässä, Pariisin kaupungin alla. Vihdoin loppui tämä kokous. Lopuksi syötiin yhteinen illallinen, jossa oli 143 osanottajaa. Muutamia puheita pidettiin,

mutta harvat niitä ymmärsivät. Eräs englantilainen kiitti ranskalaisia ja ilmoitti, että he, englantilaiset, olivat keränneet rahaa, jonka nyt lahjoittivat Pariisiin kuuromykkäkodille, jos sellainen vast'edes rakennetaan. Lopuksi toimitettiin yleinen rahankeräys illallispöydässä tämän kodin hyväksi. Eräs ranskalainen km. oli kertonut, että ennen on myös kerätty rahaa, mutta ne ovat hukuneet »tuntemattomalla tavalla». Miten käynee näille rahoille?

Tanskalainen herra, joka tästä juhlasta kirjoittaa, sanoo, että se oli epäonnistunut juhla kaikin puolin. Eivät englantilaiset ja ranskalaiset tulleet paremmiksi ystäviksi tämän jublan kautta.

Vanhojen km:n koti Tukholmassa. Jo monta vuotta sitten rupesi eräs ystävällinen neiti O. Vilkens Tukholmassa tekemään työtä km:n hyväksi. Hän rupesi ajattelemaan millä tavalla hän voisi auttaa varsinkin *vanhoja* km. ja sellaisia nuorempiakin km. jotka sairauden y. m. tähden eivät voi ansaita ruokaa ja vaatteita, vaan tulisivat vaivastaloihin, tahi joutuisivat kärsimään puutetta. Neiti Vilkens'illä ei ollut itsellään rahoja, mutta hänellä oli rakautta km:itä kohtaan. Hän luotti Jumalaan, pyysi Jumalalta apua, hyyräsi (vuokrasi) 3 huonetta ja keittiön ja päätti perustaa »*vanhojen ja sairasten km:n kodin*» Tukholman km:lle. Jumala siunasi neidin työtä. Toiset km:n opettajat ja ystävät huomasivat kuinka tarpeellinen tuollainen koti olisi. He yhdistyivät eri yhdistykseksi ja rupesivat ylläpitämään ja kannattamaan tuota kotia, sekä ottivat neiti Vilkens'in johtajattareksi. Tämä tapahtui maaliskuussa v. 1908. Nykyään on kodissa 7 asukasta. Muutamat heistä ovat vanhoja, jotka eivät jaksa mitään tehdä. Toiset ovat nuorempia, mutta ovat joko sairaita, tahi vähän tylsämielisiä, etteivät voi työllään elättää itseään. Eräs 69 v. vanha km. nainen esim. on palvellut 40 vuotta samassa perheessä ja nyt on otettu tähän vanhojen kotiin. Isäntä, jota hän palveli 40 vuotta, maksaa 200 mk. vuodessa kuolemaan asti hänen edestään kodille. Jokaisesta kodissa olevasta km:stä maksaa vaivashoito 2 à 300 mk. vuodessa. Tukholman km. yhdistys on lahjoittanut kodille 4,000 mk. Hyvät ihmiset käyvät katsomassa kotia ja lahjoittavat rahaa, ruokatarvikkeita, vaatteita j. n. e. Myös pidetään juhlia ja iltamia, joissa kerätään rahaa tälle vanhojen km:n kodille. Tämän kodin kannattaja-yhdistys tahtoo vast'edes suurentaa sitä, niin että sinne sopii 25 km. Kodin asukkaat ovat iloisia ja tyytyväisiä, kun heidän ei tarvitse mennä suuriin kuulevien vaivastaloihin, joissa ei kukaan heitä ymmärrä, eikä osaa puhua heille. Tässä kodissa johtajatar osaa keskustella heidän kanssansa ja on ystävällinen heille. Siellä käy usein km:n opettajia tervehtimässä heitä. Joka sunnuntai kl. 5 pidetään siellä hartaushetki. Silloin

tulee toisiakin km. sinne ja jäävät usein koko illaksi puhumaan hoidokkaiden kanssa. Joskus tarjoovat terveet k:nt päivällistä y. m. ruokaa kodin asukkaille. — Kodin kannattajayhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana on Manillan km. koulun johtaja, herra Johan Pravitz. Hra Pravitz on muutoinkin ruvennut paljon työskentelemään Tukholmassa asuvain vanhempain km:n hyväksi. Usein saa lukea Ruotsin Km:n lehdistä siitä. On kiitettävä asia, että hän, muitten töittensä ohella, vielä uhraa aikaansa entisten oppilasten hyväksi.

Tällaista »vanhojen ja sairasten km:n kotia» meillä Suomeksi on ruvettu ajattelemaan. Suomen kuuromykkäinliitto sitä puuhaa, vaikka puuha näkyy hitaasti edistyvän. Kyllä siihen kotiin asukkaita löytyisi paljon. Innostuttakoon Tukholmalaisien näyttämä esimerkki meitä suomalaisia! Näyttäköön se meille, että vähästä alusta voi kasvaa suurta, kun ihmiset Jumaaan luottaen ja rakkauden vaatinuksesta jotakin tahtovat tehdä!

Ilmoitus.

Porvoon »Kuuromykk. auttajayhdistys» julistaa täten 200 mk. suuruisen apurahan Uudenmaan läänissä (ei Helsingissä) asuvien joko mies- tai nais- kuuromykkien haettavaksi ennen marraskuun 15 päivää. Saadakseen apurahan tulee hakijan sitoutua 3 kuukauden aikana opiskelemaan jotakin ammattia taitavan ja kelpollisen käsityöläisen johdolla kotimaassa. Oppiajan loputtua pitää apurahan saajan näyttää auttajayhdistykselle todistuksen työstään. Hakemuksensa, jäljennökset koulu- ja työtodistuksistaan, sekä ilmoituksen millä alalla hakija aikoo opiskella on hänen lähetettävä km. koulun johtajalle, maisteri

O. Vichmann'ille.

os. Porvoo.

Ilmoitus.

Köyhät kuuromykkät, sekä miehet, että naiset, jotka asuvat Uudenmaan läänissä (ei Helsingissä) ja jotka harjoittavat jotakin ammattia, vaan ovat tarpeellisten varojen puutteessa, voivat kirjallisesti pyytää »Kuuromykk. auttajayhdistykseltä» Porvoossa joko lainoja, tai muuta apua työkalujen ja työaineitten hankkimista varten. Lähempiä tietoja antaa maisteri

O. Vichmann

Porvoo.

Kihloissa:

Maria Talvitie

Töysä

Vihtori Kujanhaara

10. 8. 1909

Lapua

Vihityt:

Lyydia Uusioksa

Kuusjoki

Nikolai Uusitalo

19. 9. 1909

Loppi

Surulla ilmoitamme,
että

Jumala on luokseen kutsunut hellästi rakastetun

Juho Heikki Savisaaren,

joka pitkällisen ajan keuhkotautia sairastettuaan nukkui rauhalliseen ikuiseen uneen, uskossa Vapahtajaansa Alavuudella syyskuun 1 p:nä 16 v. 2 kk. 12 p. vanhana, katkeraksi kaipaukseksi meille Äidille, Siskolle, 2 veljelle, vainajan opettajattarelle neiti Holmströmille, koulutovereille ynnä sukulaisille.

Se olkoon Kaikkivaltiaan Jumalan tahto.

Äiti, Sisko ja Veljet.

»Autuas on se joka kiusauksen kärsii, sillä koska hän koeteltu on, niin hänen pitää elämän kruunun saamaan.» (Jaak. 1: 12).